

Le Mazel, 9 de desembre de 1986

LILITH

Una història d'autosuggestió

de MAI ZETTERLING

Basat en el relat

d'ANAÏS NIN

PERSONATGES

LILITH

És una persona superactiva i elèctrica. Impacient, inquieta, amb esclats de riure sobtat i inesperat. De vegades somriu tan ràpidament que no es pot estar segur si ha somrigut realment o no. Parla amb tot de frases inconcluses i només escolta a mitges el que li diuen. De fet, sembla com si no hi fos. Té una personalitat enigmàtica i, certament, res no té sentit. Està en un estat de confusió respecte del món, d'ella mateixa i del paper que hi té, així com del seu matrimoni. Està insatisfeta, però no vol admetre-ho; és ansiosa i insegura, però per a algunes persones podria semblar alliberada. L'energia nerviosa i inquieta és el que li dona un aire d'esperit lliure. Nerviosa com un cavall de cursa, espera que la seva vida canviï miraculosament, espera que algú vingui i la canviï, perquè ella no sap com fer-ho i no té confiança en les pròpies habilitats; també és difícil precisar què vol canviar.

Té talent per a moltes coses, com ara tocar el piano i pintar, però bàsicament és massa mandrosa per ser realment bona en alguna cosa. De naturalesa una mica narcisista, cuida meticulosament el cos, es vesteix a la moda i amb molt d'estil, amb un do per a les combinacions adequades i per a allò que li escau. S'estima més vestir de blanc o negre amb un vermell fort que faci contrast. Les perles, les polseres de plata i els barrets són una part important del seu vestuari. És

imponent, elegant i tranquil·la, amb una sensualitat oculta: la seva autèntica sexualitat està enterrada. L'avicien com una nena malcriada i viu una vida de luxe discret.

BOB

EL MARIT DE LA LILITH

És un advocat influent, que té alguns negocis al mercat borsari, i les coses li van bé. És elegant, de maneres cultes, una mica delicat, extremadament educat i encantador, amb un toc irònic quan parla; el cavaller perfecte. Està orgullós de l'estatus que ha aconseguit a la vida i del seu matrimoni, que qualifica d'immensament reeixit. Accepta que no és TOTALMENT FELIÇ. No pot comprendre el caràcter de la LILITH, però de totes maneres tampoc no entén les dones. Ella no sembla necessitar el sexe tant com a ell li agradaria, però no es queixa i té les seves aventures quan és de viatge de negocis. És discret pel que fa a les aventures, que no són relacions gaire serioses; en realitat, no és un home sentimental.

La LILITH i el BOB són dos estranys l'un respecte de l'altra, però no se'ls acudiria mai discutir-ho: seria massa problemàtic i, de tota manera, es porten prou bé perquè es converteixi en un problema important. La seva vida és com un còctel, perquè no s'escolten l'un a l'altra. El BOB no vol tenir fills, cosa que la LILITH li agraeix, ja que, en qualsevol cas, és massa egocèntrica per voler-ne i, és clar, no vol perdre la seva figura. Pel que fa a la decoració del pis, el BOB ha donat carta blanca a la LILITH per decorar-lo, perquè

hi té talent. Hi abunden les superfícies blanques, els dissenys moderns, els mobles amb estructura d'acer i les taules lacades de negre. Els seus ornaments florals es decanten per l'estil japonès, són refinats i imponents com ella mateixa —els lliris i les amaril·lis són les seves flors favorites—; hi ha gairebé una cura excessiva en la col·locació dels adorns, sense desordre; totes les superfícies estan netes i abrillantades per la criada que viu amb ells, la VERA.

VERA

LA CRIADA

És una noia de poble d'uns vint anys, amb el caminar sensual d'un gat. Té els malucs amples i els pits grossos, i és atractiva, voluptuosa..., RUBENESCA. L'apartament li sembla una gàbia i camina lentament i amb compte entre els mobles delicats. Desconfia una mica de la LILITH i, des de molt jove, ha après a no esperar res de la vida... i, és clar, a no confiar en ningú. Viu la seva pròpia vida secreta dins l'apartament i de vegades el seu rostre s'il·lumina i es torna subtilment bonic; de vegades, pot semblar una mica malhumorada, cosa que no li escau. Se sent més a gust quan hi ha el BOB, que coqueteja i és cortès amb ella.

IRENE

L'AMIGA DE LA LILITH

Sagaç i intel·ligent, amb unes maneres i un estil masculins, s'estima més fer servir pantalons i vestits petits i elegants amb corbates i barrets d'home. És atractiva i té els ulls brillants com un esquirol. Gregària i amb bona disposició social; vivaç, sempre de bon humor, extravertida i sense gairebé res per amagar. És afectuosa i bona companyia. No és de la mena de persona que es casa, encara que estigui casada. Ella tracta el matrimoni a la lleugera i té moltes aventures, que no es molesta a amagar. Li agrada flirtejar, és la sal de la seva vida, i no es preocupa per les conseqüències de les seves accions. Es considera una dona molt moderna sense ser gens feminista. Viu en un món d'homes i vol complaure'ls. Admira l'estil de la LILITH i les seves estranyes qualitats i li encanta la seva companyia. Ella és totalment diferent de la LILITH. L'amistat entre elles potser no és profunda, però sí força real: ella és una mena de Jezabel, una dona segura de si mateixa i de les seves habilitats per conquerir els homes, que guarda tots els trucs sota la màniga.

SINOPSI

LILITH

Per sobre dels títols de crèdit inicials SENTIM una música suau i sensual a l'estil de Miles Davis, un sol instrument acompanyat únicament pels murmuris suaus de les escombretes de filferro sobre la bateria.

LA IMATGE

Els miralls estan disposats intricadament per captar la llum. També hi són per capturar la imatge reflectida de la LILITH.

Als miralls la càmera s'atura durant un instant a les galtes, els llavis, les celles, etc. És com un trencaclosques desconcertant que ens manté en la intriga desitjosos de veure la dona completa.

Els miralls es desplacen lleugerament de tant en tant perquè puguem veure diferents fragments del rostre de la LILITH, com si fossin ampliacions d'una fotografia.

La càmera finalment es mou per captar-ne la cara completa.

Després TALLEM i anem a la LILITH REAL: FINAL DELS TÍTOLS DE

CRÈDIT INICIALS.

La LILITH es mira a si mateixa amb un plaer infinit, gairebé sembla que s'adori, com si estigués captivada pel seu propi reflex. Porta un barret extravagant que l'afavoreix i té els llavis vermellíssims. És com una pintura a l'oli d'una bellesa exquisida. El fet de mirar-se tan fixament a si mateixa ha tingut en ella un efecte gairebé hipnòtic i ara ràpidament mira a terra per trencar aquest estat de trànsit.

Li VEIEM les ungles arreglades i les mans cuidades mentre barreja pintures, i seguim la mà fins a arribar a un retrat d'ella mateixa, que és convencional, s'hi assembla molt, però li falta vida. SENTIM com la criden diverses vegades, però la LILITH no ho ha sentit perquè està immersa en la seva feina.

DARRERE d'ella, en un dels molts miralls, APAREIX la cara d'un home (el seu marit, el BOB). L'atenció se centra clarament en la LILITH mentre veiem que el BOB la torna a cridar. Ell riu i diu alguna cosa així com que aquest ha de ser almenys el desè retrat d'ella aquesta setmana: no seria millor, potser, fer un quadre de la feliç parella?

La LILITH riu, amb un riure sobtat i nerviós; òbviament s'ha sentit pertorbada per l'arribada del BOB.

LILITH:

"Com podria posar-me a pintar-te a tu, si
encara no m'he pintat ni a MI MATEIXA?"

Ella s'allunya del mirall i del món de la LILITH, i es gira cap
al BOB, que li fa un petó amb indiferència, i li diu:

"Hola, amor, t'hem portat una mica de te."

La criada, la VERA, para taula de l'estudi, que no té gaires
mobles, tret dels miralls, el cavallet i els quadres. A les
parets hi pengen tots els autoretrats de la LILITH.

La LILITH s'entreté traient-se el barret, tornant-se'l a posar,
mirant-se al mirall, buidant un cendrer... Està ocupada tota
l'estona i sembla una mica incòmoda.

Ella murmura en veu baixa que hauran de trobar com sigui una raó
per desempallegar-se de la criada, que la irrita per com és de
simple i lletja. El BOB sembla una mica sorprès per aquest
comentari, perquè òbviament ell no la veu així.

BOB:

"Et vaig portar les pastilles de sucre que
em vas demanar i les vaig ficar a la
capseta de rapè."

Ell posa una pastilla a la tassa de te, la hi dona i sembla que es diverteixi força fent-ho.

La LILITH amb prou feines agraeix al BOB el seu gest amable, xarrupa el te i mira la feina feta avui amb una certa satisfacció. El BOB s'hi acostava per darrere i li fa un petó al coll, li diu que és més encantadora en la realitat i, a més, està viva i és preciosa, i li demana si no li ve de gust descansar una mica, ja que té el temps just abans d'anar a l'avorridíssima festa de l'oficina. Ellariu i diu que no té temps.

BOB:

"Sempre dius que no tens temps o que estàs molt ocupada. Què fas tot el dia, amor?"

Ellariu, una mica avergonyida, i vol desempallegar-se d'ell, però ell l'abraça fort i li xiuxiueja alguna cosa a cau d'orella.

BOB:

"Saps què? El teu Bob ha estat

BOB:

una mica entremaliat. No t'he posat cap pastilla de sucre al te, sinó una cantàrida, una pols afrodisíaca."

LILITH:

"Com? Per què m'ho has fet, això?"

BOB:

"Volia veure quin efecte et faria. Havia pensat que podria ser molt plaent per a tots dos."

LILITH:

"Quina broma de més mal gust! Aquesta nit vaig al cinema amb la IRENE. I si em comença a fer efecte?"

BOB:

"Ho sento, amor, no sabia que havies de sortir. Però, si ja hi havies quedat, suposo que hi has d'anar. No m'hi estaré gaire temps, a la festa de l'oficina, així que t'esperaré despert."

El BOB la deixa anar. La veu una mica tensa, riu i li diu que no s'amoïni, que potser la pastilla no li farà cap efecte.

DORMITORI DE LA LILITH

Mentre es canvia, llegeix en una enciclopèdia els detalls i els efectes de la cantàrida. Està silenciosament horroritzada: es mira al mirall i descobreix que té les galtes enrojolades d'emoció.

AL CINEMA:

(PANTALLA)

Es projecta una pel·lícula en blanc i negre.

És una escena de l'alba al parc de Versalles.

Alguns cavalls negres amb genets galopen salvatgement pel parc, enmig d'una boira espessa.

AL CINEMA:

La LILITH i la IRENE simplement estan assegudes al mig d'una fila de butaques.

Música agradable de llaüt a la banda sonora.

La IRENE dona a la LILITH uns caramels, les seves mans es toquen lleugerament, i aquest fet a la LILITH li provoca una sensació

sorprenent; retira la mà i acota el cap amoïnada. Després veu que té la faldilla per damunt del genoll i les cames, eixarrancades; sent vergonya i ràpidament s'arregla la faldilla, es col·loca bé i mira cap a la pantalla.

PANTALLA

Trenc d'alba al parc de Versailles.

Les fonts ragen i brillen sota una llum tènue. Hi ha dues persones enjogassades dalt d'un terraplè. Una comença a jugar deixant-se anar rodant terraplè avall i l'altra l'imita.

A dalt del mateix terraplè, hi veiem la IRENE, vestida igual que al cinema.

En les imatges en blanc i negre de la pel·lícula la IRENE hi destaca clarament perquè està en color.

CINEMA:

La LILITH, perplexa i preocupada, mira de reüll. Veu la IRENE mirant la pel·lícula; sent, així i tot, que alguna cosa va malament i estreny la mà de la LILITH i torna a mirar la pantalla. La LILITH fa el mateix.

PANTALLA

A la pel·lícula, la IRENE apareix dreta, com abans, a dalt del terraplè, i just darrere d'ella (en primer pla) apareix la LILITH agafant la IRENE (el fons continua en blanc i negre, les dues dones en color). Miren cap avall i veuen una de les persones rodant terraplè avall. Es miren i juntes cauen lentament a terra i comencen a rodar terraplè avall, abraçades. (A CÀMERA LENTA). Amb la roba afluixada, es mullen lleugerament per la rosada de l'herba i, quan s'aturen, la LILITH es recolza sobre la IRENE i li fa un petó apassionadament.

CINEMA:

La LILITH està en tal estat d'excitació que panteixa tan fort que una de les persones que hi ha davant seu li demana silenci. La LILITH es desperta a la realitat. Veiem que la pel·lícula en

blanc i negre encara continua mentre la LILITH es gira cap a la IRENE i li demana disculpes. Surt corrent del cinema i la IRENE la segueix de prop.

VESTÍBUL DEL CINEMA:

La IRENE ha atrapat la LILITH i prova de consolar-la encara que no sap la raó d'aquest comportament estrany. La LILITH li xiuxiueja alguna cosa i la IRENE comença a riure sense creure's el que li explica i li diu: "El que necessites és un copa."

INTERIOR D'UN BAR DE NIT:

En un racó fosc d'un bar relativament elegant, la IRENE i la LILITH enraonen. La LILITH diu a la IRENE que ella, més que ningú, no necessita cantàrides, perquè la IRENE canvia de parella constantment i s'ho passa bé.

IRENE

"Però potser em fa sentir diferent."

La LILITH es nega a donar-li una pastilla, a la IRENE.

En un racó hi ha un parell de nois asseguts que intenten lligar amb elles. La IRENE hi flirteja i aviat s'asseu amb ells; intenta convèncer la LILITH que s'uneixi a ells, la LILITH s'hi nega i continua mirant al seu voltant com si necessités ajuda.

Mira cap a la barra, on hi ha dos nois gais servint.

Tenen un cos musculós i van vestits de manera provocativa, amb els texans ajustats a les natges de manera que sembla que estiguin gairebé nus.

A la SEQÜÈNCIA següent veiem la LILITH que acaricia les natges i comença a abaixar la cremallera dels texans d'un dels nois.

Tornem a la LILITH, a la taula, que s'encén un cigarret i es demana una altra copa. Sembla que tingui febre i que estigui atordida. Ella mira la IRENE, que ara està molt ocupada amb el noi amb qui havia lligat.

La LILITH es beu d'un glop la copa i mira enrere a la mateixa escena.

En la TÈCNICA DEL PUZLE, com al principi de la pel·lícula.

Entreveiem una mena d'orgia entre quatre persones. La IRENE i el seu noi i la LILITH i l'altre noi. Entrellaçaments de diverses menes en seqüències ràpides.

La LILITH s'està a la taula, i ara es mostra molt inquieta i surt corrents del bar.

APARTAMENT: DE NIT

SALA D'ESTAR

El BOB està llegint i observa amb diversió irònica la LILITH, que li ofereix una copa. Ella sembla confosa i commoguda.

El BOB li pregunta com ha anat la vetllada. Ella respon vagament, sense revelar res del que ha passat a la nit. Ella atenua la llum, es posa una roba còmoda, posa música romàntica... Això esdevé una paròdia d'una escena de seducció, però no sembla que funcioni. Ella no s'excita. El BOB es diverteix silenciosament amb les pallassades de la LILITH i diu alguna cosa com ara que està cansat i que demà tindrà un dia molt ocupat. Ell no creu que la cantàrida li hagi fet cap efecte, almenys no suficientment. La LILITH es queda sola i se sent frustrada i preocupada. Mira un manual de sexe amb algunes imatges escandaloses, però no l'afecten gens.

La veiem com es pren unes pastilles de la capseta de rapè mentre es diu a si mateixa

LILITH:

"Amb això ho aconseguiré, segur."

PASSADÍS DE L'APARTAMENT

La LILITH passa per davant del dormitori de la criada, veu que la porta està entreoberta i s'hi dirigeix de puntetes, però immediatament es trasbalsa pel que veu.

La VERA és dins el llit amb la roba malgirbada, tota despentinada; sembla com si hagués acabat de fer l'amor: és la viva imatge de la sensualitat i veure-la així fa que la LILITH s'exciti moltíssim. Fa un pas cap a la VERA i cau a terra de l'emoció.

La VERA es desperta i es pregunta què li passa a la senyora, mentre la LILITH surt corrents.

DORMITORI DEL BOB:

La LILITH pica tímidament a la porta del seu marit; no hi ha resposta, però decideix entrar-hi. El BOB està adormit i respira suaument.

La LILITH no sap què fer, però finalment intenta despertar-lo. Com que no respon, s'asseu a un cantó del llit i comença a plorar en silenci.

El BOB, que realment no estava adormit i havia observat el seu comportament, confessa que li havia gastat una broma. No era cap cantàrida, el que li havia donat només era una simple pastilla de sucre normal i corrent. Però la LILITH no s'ho creu per l'estat emocional en què es troba i del qual no li ha comentat res. Ell continua insistint que era una broma.

La LILITH surt del dormitori plorant.

ESTUDI:

Davant dels miralls, la LILITH es queda contemplant la seva pròpia imatge, perduda en un somni. Encén un llum i mou els miralls lentament fins a trobar-se l'espatlla.

Es treu el negligé: li veiem l'espatlla nua i després certes parts seleccionades del cos. El seu striptease narcisista examina detalladament les parts del cos, com la fermesa del ventre, el melic, la regatera, etc. És adoració d'imatges, idolatria; és adoració d'un mateix, reflectida als miralls.

Ella es torna com Narcís, que es va perdre al mirall de les aigües.

Es converteix en una cosa d'una bellesa pura: sensualitat.